

DECISIÓ DE LA SÍNDICA DE GREUGES REFERENT A LA QUEIXA PRESENTADA EN MATÈRIA DE L·LICÈNCIES D'OBRES I DISCIPLINA URBANÍSTICA

TRAMITACIÓ

- El 20 de maig de 2019 la ciutadana, en representació d'una comunitat de propietaris del carrer Josep Solé i Barberà, va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què manifestava la seva disconformitat amb la manca de l·licència per instal·lar un ascensor a la finca.
- El 20 de maig de 2019 la síndica de greuges va admetre a tràmit la queixa, ja que reunia els requisits reglamentaris, i va disposar l'obertura d'un expedient de supervisió.
- La comprovació del fet presumptament greujós ha comportat, en síntesi, l'estudi de les circumstàncies concurrents, l'anàlisi de la normativa aplicable i l'observació de si s'havien aplicat els principis de bona Administració per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat. Amb aquesta finalitat, aquesta Sindicatura ha dut a terme les accions següents:
 - El 30 de maig de 2019 es va demanar informe al Districte de Nou Barris.
 - El 15 de juliol de 2019 es va rebre l'informe del Districte de Nou Barris en què es donava resposta a la demanda de la síndica de greuges.
- El 29 d'agost de 2019 l'assessora, a partir de la documentació oficial aportada per la persona interessada, la informació facilitada pel Districte i l'anàlisi dels fets, va emetre un informe proposta amb les consideracions següents.

CONSIDERACIONS

Descripció de la queixa

La comunitat de propietaris del carrer Josep Solé i Barberà presenta una queixa en aquesta Sindicatura per la manca de resolució en una sol·licitud per a la instal·lació de l'ascensor que es va presentar al novembre de 2017.

Segons els han manifestat verbalment tant els tècnics del Districte com personal de la Direcció de Serveis de Planejament de l'Àrea d'Urbanisme, el Pla de Millora Urbana per a la regulació de la instal·lació d'ascensors exteriors als edificis d'habitatge dels barris de Verdum i les Roquetes, aprovat definitivament en data 27 de març de 2015, presenta deficiències que afecten la instal·lació de la seva finca, que té una configuració diferent de la prevista al Pla.

Això ha afectat el dret a l'accessibilitat de les persones que hi resideixen, entre les quals hi ha algunes amb problemes de mobilitat, i a la possibilitat d'accedir a les ajudes públiques per a la instal·lació d'ascensors.

Posició municipal

El Districte de Nou Barris adjunta còpia de l'expedient de l·licència i informa del següent:

1. Que l'expedient d'obres majors, sol·licitat al novembre de 2017, es troba pendent d'iniciar la Proposta de Denegació, atès que no s'ajusta als requeriments del Pla de Millora Urbana (PMU) per a la regulació de la instal·lació d'ascensors exteriors als edificis d'habitatge als barris de Verdum i

les Roquetes. En el projecte tècnic d'instal·lació d'ascensor es van detectar diferències importants amb el que determina l'esmentat PMU, degut a les desviacions entre les tipologies definides al PMU i els edificis reals.

La tramitació de l'expedient va estar pausada temporalment mentre aquesta Direcció mantenia diversos contactes amb els titulars de la llicència i amb la Direcció de Serveis de Planejament de l'Ajuntament de Barcelona, amb la intenció de promoure la tramitació de la Modificació del Pla de Millora per a la regulació de la instal·lació d'ascensors exteriors als edificis d'habitatge dels barris de Verdum i les Roquetes. En el projecte tècnic d'instal·lació de l'ascensor es van detectar diferències importants amb el que determina l'esmentat PMU, degut a les desviacions entre les tipologies definides al PMU i els edificis reals.

2. La tramitació de l'expedient va estar pausada temporalment mentre es mantenien diversos contactes amb els titulars de la llicència i amb la Direcció de Serveis de Planejament de l'Ajuntament de Barcelona, amb la intenció de promoure la tramitació de la Modificació del Pla de Millora Urbana per a la regulació de la instal·lació d'ascensors exteriors als edificis d'habitatge dels barris de Verdum i les Roquetes (en endavant PMU) i poder avançar, així, el tràmit de la llicència d'obres majors; fet que finalment no ha estat possible.
3. Que el Districte considera que es fa imprescindible la revisió del PMU per a la regulació de la instal·lació d'ascensors exteriors als edificis d'habitatge als barris de Verdum i les Roquetes i d'això s'ha informat a la Direcció de Serveis de Planejament de la Gerència Adjunta d'Urbanisme, òrgan competent per tramitar la seva modificació. En aquests moments s'està a l'espera de la de les seves gestions.

Normativa aplicable

L'article 103 de la Constitució espanyola estableix que l'Administració pública serveix amb objectivitat els interessos generals i actua d'acord amb els principis d'eficàcia, jerarquia, descentralització, desconcentració i coordinació, amb submissió plena a la llei i al dret.

L'article 105 de la Constitució espanyola regula el procediment a través del qual han de fer-se els actes administratius.

L'article 4 del Decret 64/2014, de 13 de maig, pel qual s'aprova el Reglament sobre protecció de la legalitat urbanística defineix les llicències urbanístiques com a títols administratius que habiliten les persones interessades per dur a terme els actes que hi són subjectes.

L'article 14 del Decret 64/2014, de 13 de maig, pel qual s'aprova el Reglament sobre protecció de la legalitat urbanística, estableix el règim jurídic aplicable a l'atorgament de llicències.

L'article 23 de l'Ordenança reguladora dels Procediments d'Intervenció Municipal en les Obres (ORPIMO) recull el tràmit d'esmena de deficiències per un termini màxim de 15 dies abans de la proposta de denegació de la llicència.

L'article 25 de l'Ordenança reguladora dels Procediments d'Intervenció Municipal en les Obres (ORPIMO) recull el procediment per atorgar o denegar la llicència un cop fet el tràmit d'esmenes.

L'article 31.1 de la Llei 26/2010, de 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya (LRJPACat), recull el principi d'eficàcia.

L'article 22 de la Llei 26/2010, de 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya (LRJPACat), recull el dret a obtenir una resolució expressa i que se'ls notifiqui dins del termini legalment establert.

L'article 3.p de la Llei 13/2014, d'accessibilitat, estableix la proporcionalitat com la qualitat d'una mesura de millora de l'accessibilitat segons la qual els costos o les càrregues que implica estan justificats.

L'article 18.d de la Carta de Ciutadania. Carta de Drets i deures de Barcelona diu que l'Ajuntament té com a objectiu prioritari que tots els veïns de la ciutat puguin gaudir del seu dret a un habitatge digne, assequible i accessible. Amb aquesta finalitat ha d'impulsar l'ús, la conservació, la rehabilitació, la reforma i la renovació del parc d'habitatges, tot vetllant per la seva accessibilitat.

L'article 23.2 de la Carta de Ciutadania. Carta de Drets i deures de Barcelona diu que les persones grans tenen dret a poder decidir viure i envellir a casa seva, amb l'adaptació que sigui necessari respecte de les seves condicions físiques i rebent atenció domiciliària, en el cas que sigui necessària.

Observacions, valoració i conclusions

Primer. De la informació i documentació facilitada pel Districte de Nou Barris **pel que fa a la tramitació de la llicència d'obres expedient** es constata que en data 9 de novembre de 2017 es va presentar la sol·licitud d'obres per a la instal·lació de l'ascensor a la finca del carrer Josep Solé i Barberà.

En aplicació del que estableix l'article 23.2 de l'ORPIMO, en data 25 de gener de 2018 es notifica l'advertiment de denegació amb tràmit d'audiència de 15 dies on es recull que entre altres deficiències *en la tipologia aplicable, la "B" es determina en àmbit d'ampliació màxim de 5,30m. x 1,55m. mentre el que es proposa, és de 6,80m. x 2,11m., per tant caldrà ajustar-se a lo que diu el PMU o justificar-ho acuradament.*

En data 13 de febrer de 2018 es presenten les al·legacions i esmenes de les deficiències de l'ascensor, i on es justifica les mides de l'ampliació *ja que el PMU en la tipologia aplicable B és una solució genèrica, que no té en compte el plànol i configuració d'aquesta finca i adaptar-la a l'edifici objecte suposaria a més de modificar, a més dels tancaments de la façana de la sala menjador-estar i de la cuina, amb el conseqüent augment d'obres.*

A partir d'aquesta data, l'expedient de llicència es troba aturat, de fet des de fa més de 18 mesos i no s'ha resolt sobre aquest. Segons informa el Districte, s'han mantingut diverses reunions i coordinacions per la modificació de la normativa del PMU, però clarament 18 mesos és un temps excessiu i injustificat perquè un expedient es trobi aturat sense resoldre.

L'obligació de resoldre respon al principi d'eficàcia de l'actuació de l'Administració pública i aquesta demora injustificada en la tramitació d'un acte reglat ha creat una expectativa de dret en la comunitat de propietaris, que esperava que després de tants

mesos sense pronunciament de l'Administració finalment es resolgués de manera positiva la seva sol·licitud de llicència per a la instal·lació de l'ascensor.

A més aquest retard injustificat els ha pogut comportar dany i perjudicis, com ells mateixos exposen, ja que depenien de poder adherir-se a les ajudes per a la seva instal·lació per assumir el cost d'aquest projecte, i la situació personal del veïnat que té problemes de mobilitat només ha fet que empitjorar.

En aquest sentit, l'actuació del Districte de Nou Barris, en la tramitació de l'expedient de llicències, no ha estat adequada i no respon al principi de bona Administració al no respectar el dret a obtenir una resolució expressa i notificada dins del termini legalment establert. Cal que sense més demora finalitzi la tramitació d'aquest procediment que es troba fora d'un termini raonable.

Segon. Pel que fa a les discordances entre el projecte tècnic presentat i el que s'estableix al PMU, és un fet constatat que l'Ajuntament de Barcelona ha assumit des de fa anys el compromís de treballar per millorar l'accessibilitat als edificis d'habitatges fomentant que les comunitats de propietaris instal·lin rampes, pujaescales, ascensors o altres dispositius mecànics i electrònics que facilitin l'entrada i sortida de l'immoble. Barcelona és referent en l'àmbit de l'accessibilitat, que cal entendre com una condició per garantir l'autonomia, la no-discriminació i la igualtat d'oportunitats per a totes les persones.

Una mostra d'aquest compromís és l'aprovació d'aquest PMU l'any 2015, que en la seva memòria recull com a objectiu establir les condicions urbanístiques per a la implantació d'ascensors als edificis que no en disposen al barri del Verdum i de les Roquetes, del Districte de Nou Barris de la ciutat de Barcelona amb l'objectiu de millorar l'accessibilitat als habitatges.

En el PMU es recollia, com a solucions d'ubicació de l'ascensor segons les tipologies edificatòries dels blocs:

La tipologia A per a edificis on hi havia espai per encabir l'ascensor en contigüitat a l'escala existent de manera que aquest queda totalment integrat en l'edifici, sense sobresortir de l'envolvent de volum.

La tipologia B per edificis que no disposen de cap espai interior on ubicar l'ascensor. Per aquest motiu es proposa la ubicació de l'ascensor a l'exterior de l'edifici adossat a la façana oposada en la que es troben l'accés i l'escala actual, per tal de no interferir amb els dormitoris de l'habitatge. L'àmbit d'implantació de l'ascensor es situa adossat a la façana en la que estan situades les cuines i les sales estar dels habitatges. Es proposa un ascensor de doble porta que donarà accés individualitzat i privat a cada un dels habitatges en planta, als quals s'accedirà. A través d'un balcó obert que alhora donarà accés directe als habitatges a través de la sala d'estar. Aquesta solució suposa modificar els tancaments de la façana de les cuines i sales d'estar.

La forma i plànols d'aquesta finca, que en principi es trobava dins del llistat del tipus B no encaixen amb el model dibuixat en el PMU. En conseqüència l'àmbit d'implantació màxim i les seves mides que recull els plànols normatius en el PMU per la tipologia B no quadren amb la seva realitat física, motiu pel qual el projecte tècnic presentat per a la instal·lació de l'ascensor les supera.

La Llei 13/2014, d'accessibilitat, a l'article 3.p estableix la proporcionalitat com la qualitat d'una mesura de millora de l'accessibilitat segons la qual els costos o les càrregues que implica estan justificats, atenent a criteris com els efectes

discriminatoris que comportaria per a les persones amb discapacitat que la mesura no es dugués a terme, les característiques de la persona, l'entitat o l'organització que ha de dur a terme la mesura i la possibilitat d'obtenir finançament públic o altres ajuts. Per això, el propi Districte de Nou Barris considera que s'hauria de produir una modificació d'aquest PMU que tingués en compte la realitat d'aquesta finca per tal de poder instal·lar l'ascensor sense necessitat d'haver de fer obres excessives en concordança amb la voluntat i finalitat que es recollia en el mateix PMU.

I, per tant, emeto la següent

DECISIÓ

- Estimar la queixa perquè el temps de tramitació de l'expedient de llicència d'obres ha excedit el que està previst a la normativa.
- Advertir al Districte de Nou Barris de l'obligació de tramitar els procediments de llicències d'obres en temps i forma sense dilacions innecessàries en exercici de la bona administració.
- Recomanar a l'Àrea d'Ecologia, Urbanisme, Infraestructures i Mobilitat que valori modificar el Pla de Millora Urbana (PMU) per a la regulació de la instal·lació d'ascensors exteriors als edificis d'habitatge als barris de Verdum i les Roquetes PMU per possibilitar la instal·lació de l'ascensor en aquesta finca i d'altres que no hagin estat correctament incloses al PMU.

Aquesta decisió es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i del seu contingut s'informarà la persona interessada.

Per autorització de signatura:
L'adjunta

Natàlia Ferré Giró

Barcelona, 6 de setembre de 2019